

El Guixer

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona est, prop de la carretera de Sant Jaume de Frontanyà
Emplaçament A uns 6km de la Pobla cap Ribes, trencall a la dreta, seguir uns 300m i a la bifurcació, cap l'esquer

Coordenades:

Latitud: 42.23437
Longitud: 2.01872
UTM Est (X): 419031
UTM Nord (Y): 4676265

Classificació

Número de fitxa 08166 - 52
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XIV-XVII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en avançat estat d'enrunament.
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08165A004000040000GR
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 05/06/2009 - 02:00

Descripció

Les restes d'aquesta casa estan situades a la part alta del vessant sud-oest d'un turó que s'aixeca per sobre el torrent de l'Arija, a tocar del límit municipal per la banda de llevant. Al costat nord-est (entre aquest turó i el Serrat de la Teuleria) hi ha una gran pedrera a cel obert, es tracta d'una explotació guixera actualment en ús. Entre les restes que es conserven podem veure part del perímetre de la casa; la part sud fou escapçada per l'ampliació d'un camí. Estava construïda adossada a un marge, poden tenir accés a peu pla en dos nivells. Els murs són fets amb carreus desbastats, pedres irregulars i molts fragments de teula. La planta baixa era de dos cossos (orientats nord-sud), fets amb volta de pedra encofrada. A la part posterior, mur nord, hi ha un pou amb cisterna. Al costat est hi queden algunes restes de murs del paller, al davant hi havia l'era.

Història

Com a conseqüència de la pesta negra, molts contractes de masos es van negociar a condicions més favorables pel arrendador; així al 1370 un document de contracte del mas, on Berenguer del Guixer, de la parròquia de Santa Maria de Lillet, es feu reduir la prestació que donava al propietari, com a parcer del mas el Guixer, la reducció fou a un quart i a pagar els censos en espècie (alls, cebes, cols i herbes); en el document es donen els detalls de les condicions i obligacions. Aquest document és interessant perquè parla del "hort del mas del Guixer josà a la vinya josana de guix sobirà". Hem de pensar doncs que hi havia dues cases, de fet en el mateix contracte es parla de cases en plural; de ser així, la casa que coneixem avui dia deuria correspondre's amb el Guixer subirà. (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.II,304-305). Al 1388, figura "Berengariusdez Guixer" entre un grup d'homes de la parròquia de Santa Maria de Lillet, que demanaren al bisbe de la Seu d'Urgell, que davant l'estat d'abandonament en que es trobava l'església de Sant Serni de Merolla, fós censurada i que tots els seus objectes es portessin a l'església de Santa Maria de Lillet, on inaugurarien un altar dedicat a Sant Serni. (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.I,70). Posteriorment, "Los-Guixés" consta el 1573 com una de les masades de la parròquia del monestir de Santa Maria de Lillet que van haver de col·laborar en la reparació de l'església i el monestir arran de les bregues tingudes ente la família Cadell i la Riembau. (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.III,184).

Bibliografia

- BOIXADER, P. (1997: 34-36): "Inventari de les cases de pagès de la vall de Lillet". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.
- ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.
- SERRA VILARÓ, J. (1989): Baronies de Pinós i Mataplana. Reproducció facsímil de l'obra de 1930, editat el 1989 pel Centre d'Estudis Baganesos.

